

Els divendres pel futur

Mateu BRACQUE i VENDRELL - Nerea MOURELO i PÀMIES

"I don't want you to thank me, I want you to act", va dir al parlament francès, dimarts 23 de juliol 2019, Greta Thunberg, la jove activista de 16 anys que va començar el moviment internacional Fridays for Future.

Aquesta jove sueca va començar la seva lluita l'any 2018 fent vaga sola davant del parlament de Suècia. La repercussió mediàtica va ser tan important que a poc a poc més joves es van anar sumant a la seva iniciativa i el moviment va esdevenir mundial.

I és seguint aquesta dinàmica que, el 22 de març de 2019 va arribar el moviment a Andorra, amb la primera concentració que va reunir més de 200 joves davant del Consell General. I així, sumant-nos a les demandes globals, vam demanar que es respectés el dret a tenir una vida i un futur dignes, i que en conseqüència es respectés el planeta en el qual vivim, recordant que de planeta Terra només n'hi ha un. A través d'aquesta concentració estudiantil els joves andorrans vam demostrar que tenim veu i que el nostre futur en aquest planeta Terra ens preocupa.

A Andorra el moviment va sorgir d'un grup d'onze estudiants de 16 i 17 anys. En Mateu Bracque va veure una entrevista a la Greta Thunberg en què exposava el seu moviment i les seves preocupacions, l'endemà ho va comentar a la Nerea Mourelo, que havia seguit la concentració global del 14 de març per les xarxes socials, i ho van proposar a través de WhatsApp a un grup d'amics que s'havia format per anar a esquiar. Aquests es van afegir a la idea.

I així, una setmana més tard, vam convocar una roda de premsa que va donar el tret de sortida del nostre moviment i que va desencadenar un seguit d'accions reivindicatives, com la concentració el 22 de març. Aquest dia vam procedir a la lectura del següent manifest:

Avui dia 22 de març de 2019, Dia mundial de l'aigua, Fridays for Future Andorra ha aconseguit reunir joves amb ganes de fer sentir la seva veu i de fer canviar les coses. A través d'aquesta concentració estudiantil, els joves andorrans ens sumem a un moviment mundial i demostrem que tenim veu i que el nostre futur en aquest planeta Terra ens preocupa. Aquest diumenge 24 de març de 2019 comença una campanya electoral en la qual exigim que la defensa del medi ambient sigui un pilar importantíssim i essencial, ja que molts estudis recents ens demostren que la contaminació és la primera causa de malalties, de càncers i fins i tot de morts.

Exigim que els partits polítics que ens governin tinguin una política enfocada al medi ambient. Si no, considerem que no han entès res de la societat actual i que, en conseqüència, no són aptes a governar un país.

Demaneu un canvi de model d'estat basat en la teoria del desenvolupament sostenible. I d'aquesta manera, demanem una sortida de la política centrada en els cotxes. No hi ha prou espais verds en el centre de les ciutats, no hi ha prou zones sense cotxes, no hi ha prou carrils per a bicicletes. En canvi, ja hi ha prou rotondes, ja hi ha prou carreteres, ja hi ha prou pàrquings.

Ja fa molts anys que sentim que és important no agafar tant el cotxe, que hem de ser més eco-responsables. Nosaltres, com a bons ciutadans ho hem fet, o almenys ho hem intentat. Perquè a l'altra banda hem tingut sempre un govern que no modificava la seva política, hem tingut un govern que enlloc de fer els transports públics més accessibles, ha anat augmentant el preu de l'autobús, d'aquesta manera hem passat d'1 euro 10 cèntims l'any 2011 a 1 euro 85 cèntims actualment. D'altra banda, el govern ha instal·lat un servei públic de bicicletes amb un abonament a preu d'or. Un servei no pot ser públic si els ciutadans no s'ho poden permetre, això se'n diu un servei exclusiu. En aquest sentit, demanem que els transports públics esdevinguin més accessibles per tal d'incitar els ciutadans a agafar-los amb més freqüència.

Demaneu que es tingui en compte la fauna i la flora present en el país, i que es protegeixi, assegurant una biodiversitat rica al Principat.

Així doncs, demanem que es redueixi la contaminació lumínica i sonora. No necessitem que s'il·lumini el cel durant la nit, necessitem il·luminar el terra. No és necessari posar música d'ambient als carrers, tant per part dels comerços com de les institucions nacionals, per això existeixen els auriculars. No necessitem exterminar les espècies animals i vegetals que viuen arreu del món, ja la vam cagar amb els ossos, no cal repetir els errors.

A més a més, demanem que s'augmenti el nombre de zones de recollida selectiva així com el nombre papereres pels carrers per evitar que zones naturals esdevinguin zones d'abocament de deixalles, com en el cas de la Comella.

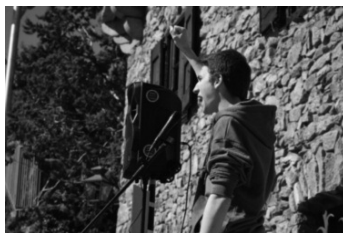
Finalment, només demanem una cosa, només demanem que es preguin decisions mirant al futur, demanem que se'ns tingui en compte, tant a nosaltres com al nostre futur. Demanem el dret a tenir una vida digna. Demanem el dret a respirar aire pur. Demanem el dret a no

morir per culpa d'accions de generacions passades. Els governs ja no poden manar sense tenir en compte les generacions futures, governar es preparar el món futur.

Aquesta concentració va tenir lloc durant el Dia mundial de l'aigua i el divendres abans de l'inici de la campanya electoral. Així, acte seguit de la nostra concentració, la ministra de Medi Ambient ens va convocar per fer una primera reunió, en la qual ens va exposar les diferents accions que havien emprès durant la legislatura 2015 - 2019. A més a més, també vam tenir l'ocasió de reunir-nos amb el partit polític Liberals d'Andorra, el qual ens va exposar els vessants mediambientals del seu programa electoral. Aquestes primeres reunions ens van permetre deixar una petjada en la campanya electoral i realçar el problema ecològic actual.

Seguint aquesta via, el passat divendres 24 de maig, a Andorra com a altres països del món, ens vam concentrar davant dels nostres parlaments respectius i els vam demanar que es declarés l'estat d'emergència climàtica, com ja s'ha fet en diversos països i zones geogràfiques com ara Nova York, Catalunya, Sidney, París, Milà, Amsterdam, el Regne Unit, França, Canadà, Irlanda i Argentina, entre d'altres. Aquesta declaració impulsa accions governamentals en resposta al canvi climàtic, el seu objectiu és demostrar la conscienciació per part d'un estat enfront a la crisi mediambiental en la qual ens trobem. Amb aquesta declaració el país reconeix l'existència del canvi climàtic i es compromet a prendre decisions per reduir l'impacte negatiu del canvi climàtic, i així permetre a les generacions futures de viure en un món en el qual puguin tenir una vida digna. Les mesures que el país es veu obligat a emprendre han d'anar en contra de les diferents fonts de contaminació, com ara els plàstics, la llum, el soroll, els gasos d'efecte hivernacle, entre d'altres. També vam distribuir una carta a cada president de grup parlamentari demanant que es declarés l'estat d'emergència climàtica.

Arran d'això hem tingut l'ocasió de reunir-nos amb els grups parlamentaris Demòcrata, Liberal i Ciutadans Compromesos. Durant aquesta reunió ens van exposar la seva voluntat de declarar l'estat d'emergència

Resum del que hem recollit a la Comella:

- Envasos: 28,5 quilograms
- Vidre: 21,5 quilograms
- Amiant: 12 quilograms
- Ferro: 52 quilograms
- Claus: 19 quilograms
- Alumini: 2,5 quilograms
- Restes de cotxe: 13,5 quilograms
- Fusta: 8 quilograms
- Rebuig: 49 quilograms
- Paper/ Cartró: 9 quilograms
- burilles: 500 grams
- Roda: 1
- Oli brut: 3L

Total: 215,5 quilograms

climàtica i d'incorporar a aquesta declaració una sèrie de mesures per limitar els efectes del canvi climàtic. Al final d'aquesta reunió, hem acordat dues reunions més, amb vista al mes de setembre, per perfeccionar aquestes mesures i fer una declaració que pensi pel bé del nostre planeta però també de la nostra societat i dels que la componen.

També vam tenir l'oportunitat de reunir-nos amb el grup parlamentari socialdemòcrata, arran d'aquesta mateixa carta. Durant aquesta reunió el grup parlamentari ens va exposar les mesures que havien provat de fer passar durant l'anterior mandat i les seves opinions sobre la qüestió del canvi climàtic.

Van expressar el seu total suport en la nostra lluita i ens van proposar la seva ajuda en cas que alguna mesura que volguéssim proposar no fos acceptada pels altres grups parlamentaris.

D'altra banda trobem a faltar el suport de Tercera Via com a grup parlamentari al Consell General i com a punt de pressió, ja que creiem que el medi ambient ens involucra a tots i així tots hi hem de participar a la seva protecció.

En relació amb la contaminació pel plàstic i pels residus, des de Fridays for Future Andorra vam organitzar una jornada per netejar els voltants d'un berenador a la muntanya.

Aquesta jornada tenia com a objectiu la sensibilització ciutadana al problema de la contaminació per part de residus com el plàstic, les burilles o, més sorprenent, la ferralla de cotxes abandonada en plena muntanya. Durant aquesta acció vam recollir 215,5 quilograms de deixalles en total, dels quals dos tubs d'amiant, 28,5 quilograms de plàstic i 500 grams de burilles.

Aquesta última xifra és alarmant, ja que diversos estudis demostren que una burilla pot arribar a contaminar més de 1.000 litres d'aigua i que un gran percentatge de les burilles es llencen a terra i acaben a la natura. A més a més, un estudi realitzat als Pirineus francesos ha recollit 365 partícules de microplàstic per dia i per metre quadrat en un parc protegit. El que és encara més esgarrifant és que aquesta dada és comparable a la que es mesura al centre de París. Aquests microplàstics provenen de la degradació de deixalles de plàstic, però també dels productes quotidians que contenen microplàstic que arriben als oceans. Aquests són tan petits que segueixen el cicle de l'aigua, i així arriben als Pirineus arrossegats dins dels núvols i cauen a terra amb la pluja.

A conseqüència de la repercussió mediàtica que han tingut les nostres accions a Andorra, ens hem pogut reunir amb les ministres de Medi Ambient i d'Educació, els objectius d'aquestes reunions eren exposar les nostres preocupacions envers el medi ambient i el canvi climàtic i presentar la nostra voluntat d'inculcar un esperit ecoresponsable des de ben petits a través de l'escola, ja que pensem que per fer front a una crisi mediambiental com la que estem vivint necessitem eines que només l'escola ens pot donar, per això necessitem que en el marc escolar s'incorpori una educació en aquest sentit.

Finalment ens agradaria recordar-vos que l'objectiu no és salvar el nostre planeta sinó a nosaltres mateixos, ja que estem, com diu l'ONU, en la sisena extinció de massa i que per primer cop ha estat provocada per una espècie animal, en aquest cas l'ésser humà. A més a

més, el planeta seguirà girant per molt escalfament global que hi hagi però la nostra espècie, com moltes altres, desapareixerà. Per això us demanàriem que conscienciéssiu tots els vostres familiars i amics per emprendre petites accions diàries, ja que actuant localment i a petita escala podem fer coses molt grans. Recordem aquesta evidència, que de planeta Terra només en tenim un.

Mateu Bracque i Vendrell - Nerea Mourelo i Pàmies,
estudiants i membres del moviment Fridays for Future a Andorra